

บทที่ 4

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การใช้วารสารวิชาการในสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้วารสารวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ของผู้ใช้สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งครอบคลุมถึงปริมาณการใช้วารสารวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ อายุ และประเภทเนื้อหาของวารสารที่มีการใช้

2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้วารสารวิชาการภาษาไทยและวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศของผู้ใช้สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีขอบเขตการวิจัยครอบคลุมการใช้วารสารวิชาการทั้งวารสารวิชาการภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ของผู้ใช้สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งวารสารวิชาการเหล่านี้เป็นวารสารที่ฝ่ายวารสารและเอกสาร ได้รับมาส่งมาเล่มโดยการเป็นสมาชิกของวารสารชื่อนั้น ๆ หรือเสียค่าบริการวารสารนี้อาจเป็นวารสารที่เย็บเล่มแล้ว เตรียมเย็บเล่ม หรือเป็นฉบับปลุกปั่น ซึ่งจัดไว้บริการทั้งในระบบชั้นเปิดและระบบชั้นปิด ตัวอย่างกลุ่มประชากรของงานวิจัยนี้ประกอบด้วยวารสารวิชาการภาษาไทย จำนวน 85 ชื่อ และวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ จำนวน 341 ชื่อ โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธี คือ เก็บข้อมูลการใช้วารสารวิชาการภายในสำนักบรรณสารการพัฒนา และเก็บรวบรวมข้อมูลจากการยืม-คืน การเก็บรวบรวมข้อมูลจะเก็บเป็น 2 ช่วง ๆ ละ 18 วัน

สรุปผลการวิจัย

1. ปริมาณการใช้วารสารวิชาการ

ก. วารสารที่มีการใช้

วารสารวิชาการภาษาไทยที่มีการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 (วันจันทร์ที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2527 ถึง วันเสาร์ที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2527) มีจำนวน 67 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 78.82 ของวารสารวิชาการภาษาไทยที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย (85 ชื่อ) มีจำนวนความถี่ของการใช้รวม 674 ครั้ง วารสารวิชาการภาษาไทยที่มีความถี่ของการใช้มากที่สุด คือ วารสารธนาคาร มีความถี่ของการใช้ 70 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.39 ของความถี่ของการใช้วารสารวิชาการภาษาไทยทั้งหมดในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1

วารสารวิชาการภาษาไทยที่มีการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 (วันจันทร์ที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2527 ถึง วันเสาร์ที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2527) จำนวน 61 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 71.76 ของวารสารวิชาการภาษาไทยที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย (85 ชื่อ) มีความถี่ของการใช้รวม 584 ครั้ง วารสารวิชาการภาษาไทยที่มีความถี่ของการใช้มากที่สุดคือ วารสารธนาคาร มีความถี่ของการใช้ 66 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.30 ของความถี่ของการใช้วารสารวิชาการภาษาไทยทั้งหมดในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2

วารสารวิชาการภาษาไทยที่มีการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 รวมกัน มีจำนวน 71 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 83.53 ของวารสารวิชาการภาษาไทยที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย (85 ชื่อ) (มีการใช้วารสารวิชาการภาษาไทยในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 ซ้ำชื่อกัน 56 ชื่อ) มีความถี่ของการใช้รวมทั้งสิ้น 1,258 ครั้ง

วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 มีจำนวน 195 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 57.18 ของวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย (341 ชื่อ) มีความถี่ของการใช้รวม 978.5 ครั้ง วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่มีความถี่ของการใช้มากที่สุด คือ Public Administration

Review มีจำนวนความถี่ของการใช้ 84 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.58 ของความถี่ของการใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศทั้งหมดในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1

วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีจำนวน 180 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 52.79 ของวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย (341 ชื่อ) มีจำนวนความถี่ของการใช้รวม 901.5 ครั้ง วารสารที่มีความถี่ของการใช้มากที่สุด คือ Public Administration Review มีจำนวนความถี่ของการใช้ 77 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.54 ของความถี่ของการใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศทั้งหมดในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2

วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 รวมกัน มีจำนวน 236 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 69.21 ของวารสารวิชาการที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย (341 ชื่อ) (มีการใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 รวมกัน เข้าชื่อกัน 139 ชื่อ) มีจำนวนความถี่ของการใช้รวมทั้งสิ้น 1,880 ครั้ง

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 รวมกัน พบว่า วารสารวิชาการภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ มีความถี่ของการใช้รวมทั้งสิ้น 3,138 ครั้ง โดยวารสารวิชาการภาษาไทยมีความถี่ของการใช้ คิดเป็นร้อยละ 40.09 ของความถี่ของการใช้วารสารวิชาการทั้งหมด และวารสารภาษาต่างประเทศมีความถี่ของการใช้คิดเป็นร้อยละ 59.91

ข. ความสัมพันธ์ของวารสารวิชาการที่มีการใช้ทั้ง 2 ช่วงเวลา ของการเก็บรวบรวมข้อมูล

จากการพิจารณาความสัมพันธ์ของวารสารวิชาการภาษาไทยที่มีการใช้มากที่สุด 30 ชื่อแรกของช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 2 ช่วง รวมกัน ปรากฏว่า ความสัมพันธ์ของการใช้วารสารวิชาการภาษาไทยทั้ง 2 ช่วงเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $+0.63$ และจากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของความสัมพันธ์ของการใช้วารสารวิชาการภาษาไทยทั้ง 2 ช่วงเวลา ในระดับ $.05$ ($t .05$) ปรากฏว่า $t .05$ มีค่าเท่ากับ 6.22 ซึ่งมากกว่า ค่า t ที่ปรากฏในตาราง แสดงว่าวารสารวิชาการภาษาไทยที่มีความถี่

ของการใช้มาก 30 ชื่อแรก มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 2 ช่วงเวลาของการศึกษา จากผลการวิจัยนี้ตรงกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ที่ว่า "รายชื่อวารสารวิชาการภาษาไทย ที่มีการใช้ภายในห้องสมุดมีความสัมพันธ์กันทั้ง 2 ช่วงระยะเวลาของการศึกษา"

สำหรับความสัมพันธ์ของวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่มีการใช้มาก 30 ชื่อแรก ของช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 2 ช่วง รวมกัน ปรากฏว่า ความสัมพันธ์ของการใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศทั้ง 2 ช่วงเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $+0.03$ และจากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของความสัมพันธ์ของการใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศทั้ง 2 ช่วงเวลาในระดับ $.05$ ($t .05$) ปรากฏว่า $t .05$ มีค่าเท่ากับ 0.193 ซึ่งน้อยกว่า ค่า t ที่ปรากฏในตาราง แสดงว่าวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่มีความถี่ของการใช้มาก 30 ชื่อแรก มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทั้ง 2 ช่วงเวลาของการศึกษา จากผลการวิจัยนี้ตรงกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ที่ว่า "รายชื่อวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ ที่มีการใช้ภายในห้องสมุดมีความสัมพันธ์กันทั้ง 2 ช่วงระยะเวลาของการศึกษา"

เมื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของวารสารวิชาการที่มีการใช้มากทั้ง 2 ช่วงเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า รายชื่อวารสารวิชาการภาษาไทย ที่มีการใช้มาก 30 ชื่อแรก มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทั้ง 2 ช่วงเวลาของการศึกษา ในขณะที่รายชื่อวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่มีการใช้มาก 30 ชื่อแรก มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 2 ช่วงเวลาของการศึกษา

ค. วารสารวิชาการที่มีการใช้และจำนวนความถี่ของการใช้วารสารคิดเป็นร้อยละวารสารวิชาการภาษาไทยที่มีการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 มีจำนวน 67 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 78.82 ของวารสารวิชาการภาษาไทยที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย (85 ชื่อ) มีจำนวนความถี่ของการใช้รวม 674 ครั้ง และจากการวิจัย พบว่า วารสารวิชาการภาษาไทย 28 ชื่อแรก คิดเป็นร้อยละ 32.94 ของวารสารวิชาการภาษาไทยที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย มีจำนวนความถี่ของการใช้ 546 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 81.01 ของจำนวนความถี่ของการใช้ทั้งหมด (674 ครั้ง)

วารสารวิชาการภาษาไทยที่มีการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีจำนวน 61 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 71.76 ของจำนวนวารสารวิชาการภาษาไทยที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย มีจำนวนความถี่ของการใช้รวม 584 ครั้ง และจากการวิจัยพบว่า วารสารวิชาการภาษาไทย จำนวน 25 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 29.41 ของจำนวนวารสารวิชาการภาษาไทยที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย มีจำนวนความถี่ของการใช้ 471 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 80.65 ของจำนวนความถี่ของการใช้ทั้งหมด (584 ครั้ง)

วารสารวิชาการภาษาไทยที่มีการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 รวมกัน มีจำนวน 71 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 83.53 ของจำนวนวารสารวิชาการภาษาไทยที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย มีจำนวนความถี่ของการใช้รวม 1,258 ครั้ง และจากการวิจัยพบว่า วารสารวิชาการภาษาไทยจำนวน 28 ชื่อ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 32.94 ของจำนวนวารสารวิชาการภาษาไทยที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย มีจำนวนความถี่ของการใช้ 1,017.5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 80.88 ของจำนวนความถี่ของการใช้ทั้งหมด (1,258 ครั้ง)

ผลของการวิจัยนี้ต่างจากสัมมตฐานของการวิจัยข้อ 1 ที่ว่า "วารสารวิชาการภาษาไทยที่มีความถี่ของการใช้สูงถึงร้อยละ 80 มีจำนวนประมาณร้อยละ 20 ของจำนวนวารสารวิชาการภาษาไทยในห้วงสมุด (85 ชื่อเรื่อง)"

วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 มีจำนวน 195 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 57.18 ของจำนวนวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย (341 ชื่อ) มีจำนวนความถี่ของการใช้รวม 978.5 ครั้ง และจากการวิจัยพบว่า วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ จำนวน 69 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 20.23 ของจำนวนวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย มีจำนวนความถี่ของการใช้ 785.5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 80.28 ของจำนวนความถี่ของการใช้ทั้งหมด (978.5 ครั้ง)

วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีจำนวน 180 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 52.79 ของจำนวนวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย มีจำนวนความถี่ของการใช้รวม 901.5 ครั้ง และจากการวิจัยพบว่า วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศจำนวน 73 ชื่อ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 21.41

ของจำนวนวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย มีจำนวนความถี่ของการใช้ 721.5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 80.03 ของจำนวนความถี่ของการใช้ทั้งหมด (901.5 ครั้ง)

วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ในข่วงการเก็บรวบรวมข้อมูล ช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 รวมกัน มีจำนวน 236 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 69.21 ของจำนวนวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย มีจำนวนความถี่ของการใช้รวม 1,880 ครั้ง และจากการวิจัยพบว่า วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ จำนวน 85 ชื่อ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 24.93 ของจำนวนวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย มีจำนวนความถี่ของการใช้ 1,506 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 80.11 ของจำนวนความถี่ของการใช้ทั้งหมด

ผลของการวิจัยนี้แตกต่างจากสัมมติฐานของการวิจัยข้อ 2 ที่ว่า "วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่มีความถี่ของการใช้สูงถึงร้อยละ 80 มีจำนวนประมาณร้อยละ 20 ของจำนวนวารสารภาษาต่างประเทศในห้องสมุด (341 ชื่อเรื่อง)"

เมื่อเปรียบเทียบผลของการวิจัยเกี่ยวกับร้อยละของวารสารวิชาการที่มีการใช้และจำนวนความถี่ของการใช้ทั้ง 2 ช่วงรวมกัน พบว่า วารสารวิชาการภาษาไทยที่มีความถี่ของการใช้สูงถึงร้อยละ 80.88 ของจำนวนความถี่ของการใช้ทั้งหมด มีจำนวนประมาณร้อยละ 32.94 ของจำนวนวารสารภาษาไทยที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย ซึ่งแตกต่างจากวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ ที่พบว่า วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่มีความถี่ของการใช้สูงถึงร้อยละ 80.11 ของจำนวนความถี่ของการใช้ทั้งหมด มีจำนวนประมาณร้อยละ 24.93 ของจำนวนวารสารภาษาต่างประเทศในห้องสมุด

2. อายุของวารสารที่มีการใช้

วารสารวิชาการภาษาไทยที่มีการใช้มากที่สุดมีอายุระหว่าง 0-5 ปี หรือปีพิมพ์ 2527-2522 (ช่วงอายุ 6 ปี) มีความถี่ของการใช้ในข่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 จำนวน 557.5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 82.72 ของจำนวนความถี่ของการใช้ทั้งหมดในช่วงที่ 1 และมีความถี่ของการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 จำนวน 517 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 88.53 ของจำนวนความถี่ของการใช้ทั้งหมดในช่วงที่ 2 และมีจำนวนความถี่ของการใช้ทั้งหมด

ในช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 รวมกัน จำนวน 1,074.5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 85.41 ของจำนวนความถี่ของการใช้วารสารวิชาการภาษาไทยทั้งหมด

วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่มีการใช้มากที่สุด มีอายุระหว่าง 0-5 ปี หรือปีพิมพ์ 1984-1979 (ช่วงอายุ 6 ปี) มีความถี่ของการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 จำนวน 744.5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 76.09 ของจำนวนความถี่ของการใช้ทั้งหมดในช่วงที่ 1 และมีความถี่ของการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 จำนวน 684 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.87 ของจำนวนความถี่ของการใช้ทั้งหมดในช่วงที่ 2 และมีจำนวนความถี่ของการใช้ทั้งหมดในช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 รวมกันจำนวน 1,428.5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.98 ของจำนวนความถี่ของการใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศทั้งหมด

เมื่อนำข้อมูลเกี่ยวกับอายุของวารสารที่มีการใช้ทั้งวารสารวิชาการภาษาไทยและภาษาต่างประเทศมาเปรียบเทียบกัน พบว่า ช่วงอายุของวารสารวิชาการภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่มีการใช้มากที่สุด ปรากฏตรงกันคือ อยู่ในช่วงอายุ 6 ปี ดังนั้นผลของการวิจัยจึงตรงกับสมมติฐานของการวิจัยข้อ 4 ที่ว่า "วารสารวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่มีการใช้มากจะมีอายุไม่เกิน 6 ปี"

3. ประเภทเนื้อหาของวารสารที่มีการใช้

วารสารวิชาการภาษาไทยที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย จำนวน 85 ชื่อ เมื่อนำมาพิจารณาสัดส่วนประเภทเนื้อหาของวารสารดังกล่าวครอบคลุมเนื้อหาของทั้งสิ้น 16 ประเภทวิชา วารสารที่มีเนื้อหาด้านเศรษฐศาสตร์และการพาณิชย์ มีจำนวนมากที่สุด คือ 23 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 21.30 ของจำนวนรวมของวารสารที่มีประเภทเนื้อหาของวารสารอยู่ในขอบเขตของการวิจัย (108 ชื่อ) รองลงมาคือ วารสารด้านสังคมศาสตร์ทั่วไป-สังคมรัฐประศาสนศาสตร์ และเทคโนโลยี มีจำนวนประเภทวิชาละ 9 ชื่อ เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ประเภทเนื้อหาของวารสารด้านประวัติศาสตร์เบ็ดเตล็ดและประวัติศาสตร์ทั่วไป มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 0.93

สำหรับวารสารวิชาการภาษาไทยที่มีการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 รวมกัน เป็นวารสารที่มีเนื้อหาครอบคลุมทั้ง 16 ประเภทวิชา โดยประเภทเนื้อหาของวารสารด้านเศรษฐศาสตร์และการพาณิชย์ มีการใช้มากที่สุด คือ 21 ชื่อ คิดเป็น

ร้อยละ 22.58 ของจำนวนรวมของชื่อวารสารที่มีประเภทเนื้อหาวิชาอยู่ในขอบเขตของการวิจัย (93 ชื่อ) วารสารที่มีการใช้มากรองลงมามีเนื้อหาทางด้านสังคมศาสตร์ทั่วไป-สถิติ และรัฐประศาสนศาสตร์ มีการใช้ 9 ชื่อเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 9.68 และประเภทเนื้อหาวิชาที่มีการใช้น้อยที่สุด คือ ด้านประวัติศาสตร์เบ็ดเตล็ดและประวัติศาสตร์ทั่วไป มีจำนวน 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 1.08

วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย จำนวน 341 ชื่อ เป็นวารสารที่ครอบคลุมเนื้อหาวิชา จำนวน 17 ประเภทวิชา วารสารที่มีเนื้อหาทางด้านเศรษฐศาสตร์และการพาณิชย์ มีจำนวนมากที่สุด คือ 143 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 39.61 ของจำนวนรวมของวารสารที่มีประเภทเนื้อหาวิชาอยู่ในขอบเขตของการวิจัย (361 ชื่อ) รองลงมาเป็นวารสารที่มีเนื้อหาทางด้านสังคมวิทยาและรัฐประศาสนศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 11.63 และ 8.03 ตามลำดับ สำหรับประเภทเนื้อหาวิชาทางด้านประวัติศาสตร์เบ็ดเตล็ดและประวัติศาสตร์ทั่วไป และด้านแพทยศาสตร์ มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 ชื่อเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 0.28

สำหรับวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ใน่วงการ เก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 รวมกัน เป็นวารสารที่มีเนื้อหาครอบคลุม 15 ประเภทวิชา ประเภทเนื้อหาวิชาด้านเศรษฐศาสตร์และการพาณิชย์ มีการใช้มากที่สุด คือ 117 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 46.43 ของจำนวนรวมของชื่อวารสารที่มีประเภทเนื้อหาวิชาอยู่ในขอบเขตของการวิจัย (252 ชื่อ) วารสารที่มีการใช้มากรองลงมามีเนื้อหาทางด้านสังคมวิทยา และรัฐประศาสนศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 9.92 และ 7.94 ตามลำดับ และประเภทเนื้อหาวิชาที่มีการใช้น้อยที่สุด คือ ด้านการศึกษา มีจำนวน 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 0.40

เมื่อนำข้อมูลและผลการวิจัยเกี่ยวกับ ประเภทเนื้อหาวิชาของวารสารวิชาการภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่มีการใช้มาเปรียบเทียบกันพบว่า วารสารวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ที่มีเนื้อหาทางด้านเศรษฐศาสตร์และการพาณิชย์ มีการใช้มากที่สุด เช่นเดียวกัน ดังนั้นผลการวิจัยนี้จึงต่างจากสมมติฐานของการวิจัยข้อ 5 ที่ว่า "วารสารวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่มีเนื้อหาวิชาทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์มีการใช้มากที่สุด"

อภิปรายผล

1. ปริมาณการใช้วารสารวิชาการ

ก. วารสารวิชาการที่มีการใช้

ผลของการศึกษา เกี่ยวกับการใช้วารสารวิชาการภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ปรากฏว่า ทั้งวารสารวิชาการภาษาไทย และวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 มีจำนวนความถี่ของการใช้มากกว่าช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 กล่าวคือ ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 วารสารวิชาการภาษาไทย มีจำนวนความถี่ของการใช้รวม 674 ครั้ง และในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีจำนวนความถี่ของการใช้รวม 584 ครั้ง สำหรับวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 พบว่า มีจำนวนความถี่ของการใช้รวม 978.5 ครั้ง และในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีจำนวนความถี่ของการใช้รวม 901.5 ครั้ง

ปัจจัยที่น่าจะทำให้ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้คือ

1. เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเวลาที่นักศึกษา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ เข้าใช้ห้องสมุดมาก (สถิติการใช้บริการห้องสมุดฝ่ายวารสารและเอกสาร, 2526) เพื่อเตรียมตัวสอบข้อเขียนพิสดาร (Comprehensive) ซึ่งจัดให้มีการสอบครั้งที่ 2 ในช่วงกลางเดือนสิงหาคมของทุกปี (กำหนดการสอบข้อเขียนพิสดาร ประจำปี 2526, (พิมพ์ติด))

2. เนื่องจากสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เปิดโอกาสให้นักศึกษานอกซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ นักศึกษา นักเรียน ในมหาวิทยาลัยและโรงเรียนต่าง ๆ สามารถเข้าใช้บริการของสำนักฯ ได้อย่างอิสระ และช่วงเวลาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 เป็นช่วงเวลาที่มีนักศึกษามหาวิทยาลัยอื่น ๆ อยู่ระหว่างการสอบกลางภาค ซึ่งจากสถิติการใช้บริการห้องสมุดฝ่ายวารสารและเอกสาร ปรากฏว่า ช่วงเดือนกรกฎาคม ถึง สิงหาคม ของทุกปี เป็นช่วงที่มีบุคคลภายนอกเข้าใช้บริการของฝ่ายวารสารและเอกสารมากที่สุด ดังนั้นจึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีการใช้วารสารช่วงที่ 1 มากกว่าช่วงที่ 2

ผลการวิจัยในส่วนนี้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นภา สัจจะพิทักษ์จิตต์ (2527: 134) และ ทิบเบตส์ (Tibbetts, 1974: 37-48) กล่าวคือ นภา สัจจะพิทักษ์จิตต์ พบว่า จำนวนความถี่ของการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 มีมากกว่าในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 (ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 มีจำนวนความถี่ของการใช้ 4,069 ครั้ง และในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีจำนวนความถี่ของการใช้ 3,770 ครั้ง) และงานวิจัยของทิบเบตส์ พบว่า ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 วารสารจำนวนความถี่ของการใช้ 727 ครั้ง และในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีจำนวนความถี่ของการใช้รวม 533 ครั้ง (Tibbetts, 1974: 38-39) ผลการวิจัยนี้แตกต่างจากงานวิจัยของ รุ่งทิพย์ ห่อวโณทยาน (2525: 168) ซึ่งพบว่า จำนวนรายชื่อวารสารที่มีการใช้และจำนวนความถี่ของการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีมากกว่าในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 (ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 วารสารมีจำนวนความถี่ของการใช้ 1,200.5 ครั้ง และในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 จำนวนความถี่ของการใช้ 1,221 ครั้ง)

นอกจากนี้ ยังพบข้อที่นำส่ง เกิดอีกประการหนึ่งก็คือ วารสารวิชาการภาษาไทยที่มีการใช้มากที่สุดทั้ง 2 ช่วงเวลา ของการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ วารสารธนาคาร ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ

1. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เปิดสอน 4 คณะ คือ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ และคณะสถิติประยุกต์ คณะที่มีนักศึกษามากที่สุดคือ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ อันดับรองลงมาคือ คณะบริหารธุรกิจ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ และคณะสถิติประยุกต์ ตามลำดับ (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2527: 3) ถึงแม้ว่า คณะรัฐประศาสนศาสตร์ จะมีจำนวนนักศึกษามากกว่าคณะอื่น ๆ แต่สาขาวิชาที่เปิดสอนในคณะต่าง ๆ ล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องกับด้านการเงิน การธนาคาร และเศรษฐกิจศาสตร์ ดังนั้นจึงอาจเป็นสาเหตุทำให้วารสารดังกล่าวมีผู้ใช้มากที่สุด นอกจากนี้ การที่สาขาวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เน้นในเรื่องของเศรษฐกิจศาสตร์ จึงจำเป็นต้องค้นคว้าสถิติในด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ โดยเฉพาะสถิติในด้านการเงิน และสถิติที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย จึงทำให้วารสารธนาคารมีการใช้มากที่สุด

2. วารสารดังกล่าวมีสมาคมนานาชาติไทย ซึ่งประกอบด้วย หนาकारต่าง ๆ ในประเทศไทย เป็นเจ้าของและผู้รับผิดชอบในการพิมพ์ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ลงพิมพ์ได้รับการเลือกสรรแล้ว สิ่งทำให้วารสารนานาชาติมีความน่าเชื่อถือ และสามารถใช้อ้างอิงได้ ประกอบกับลักษณะรูปเล่ม ดึงดูดความสนใจผู้ใช้ สิ่งอาจเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ทำให้ผู้ใช้วารสารดังกล่าวมากที่สุด

สำหรับวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ ที่มีความถี่ของการใช้มากที่สุด ทั้ง 2 ช่วงเวลาของการศึกษา คือ วารสาร Public Administration Review ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ฝ่ายวารสารและเอกสาร ได้บอกรับเป็นสมาชิกวารสารดังกล่าวมาช้านานแล้ว และวารสารนี้ก็มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอนของคณะต่าง ๆ ในสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะรัฐประศาสนศาสตร์ รวมทั้งยังเป็นวารสารที่คณาจารย์มักจะมอบหมายให้นักศึกษาใช้ค้นคว้าเพิ่มเติม นอกเหนือจากการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน (พัลร์ ม้ามณี, สัมภาษณ์) สิ่งทำให้มีผู้ใช้มากที่สุด

ข. ความสัมพันธ์ของวารสารวิชาการที่มีการใช้ทั้ง 2 ช่วงเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูล

จากผลการวิจัย พบว่า วารสารวิชาการภาษาไทยที่มีความถี่ของการใช้มากที่สุด 30 ชื่อแรก มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 2 ช่วงเวลาของการศึกษา ซึ่งแสดงว่าผู้ใช้นิยมใช้วารสารชื่อใดชื่อหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะอย่างต่อเนื่องกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นกลุ่มวารสารวิชาการที่อาจารย์ผู้สอนเสนอแนะให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และผู้ใช้วารสารวิชาการยังไม่เล็กร้างในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 จึงต้องไปต่อในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงที่ 2 ด้วย

ส่วนผลการวิจัย ความสัมพันธ์ของวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่มีการใช้มากที่สุด 30 ชื่อแรก ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $+ 0.03$ ซึ่งแสดงว่า วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่มีความถี่ของการใช้มากที่สุด 30 ชื่อแรก มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 2 ช่วงเวลาของการศึกษา ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากภาษาที่ใช้ของวารสารเป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งผู้ใช้มักไม่ค่อยนิยมและผู้ใช้มีปัญหาในการทำความเข้าใจเนื้อหาภาษาต่างประเทศ ทำให้

ผู้ใช้ใช้วารสารวิชาการเหล่านั้นต่อเนื่องกันน้อยลง และเมื่อสิ้นสุดความจำเป็นทางการศึกษา หรือในหน้าที่การงานแล้วก็ไม่ได้อีก

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นภา สัจจะพิทักษ์จิตต์ (2527: 134) ซึ่งพบว่า วารสารภาษาต่างประเทศที่มีความถี่ของการใช้มาก 30 ชื่อแรก มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 2 ช่วงเวลาของการศึกษา แต่ผลการวิจัยนี้แตกต่างจากผลการวิจัยของ กิบเบทส์ (1974: 47) และ รุ่งทิพย์ ห่อวโนทยาน (2525: 172) ซึ่งพบว่า วารสารภาษาต่างประเทศที่มีความถี่ของการใช้มาก 30 ชื่อแรก มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 2 ช่วงเวลาของการศึกษา

ค. วารสารวิชาการที่มีการใช้และจำนวนความถี่ของการใช้วารสารคิดเป็นร้อยละ จากการวิจัยพบว่า วารสารวิชาการภาษาไทยที่มีความถี่ของการใช้สูงถึง ร้อยละ 80.88 มีจำนวนร้อยละ 32.94 และวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่มีความถี่ของการใช้สูงถึงร้อยละ 80.11 มีจำนวนถึงร้อยละ 24.93 ซึ่งแตกต่างจากสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า วารสารที่มีความถี่ของการใช้สูงมีจำนวนมากกว่าที่คาดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพบว่า วารสารวิชาการภาษาไทยชื่อที่มีการใช้มากมีสัดส่วนสูงกว่าวารสารภาษาอังกฤษ สาเหตุซึ่งเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ได้จัดทำตรรกษณ์วารสารภาษาไทยในรูปบัตรไว้ให้บริการในห้องสมุด รวมทั้งได้จัดทำเป็นรูปเล่ม ในรูปตรรกษณ์วารสารไทย (รายปี) โดยจัดทำจากวารสารภาษาไทย ประมาณ 115 ชื่อ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ ทำให้ผู้ใช้สามารถค้นหาบทความจากวารสารวิชาการภาษาไทยได้อย่างกว้างขวาง สะดวกและรวดเร็ว จึงทำให้มีการใช้วารสารวิชาการภาษาไทยมากขึ้น ผลการวิจัยในส่วนนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยเกี่ยวกับรายชื่อวารสารที่มีการใช้ ซึ่งพบว่า วารสารวิชาการภาษาไทยมีการใช้สูงกว่าวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ กล่าวคือ มีการใช้สูงถึงร้อยละ 83.53 ของวารสารวิชาการภาษาไทยที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัยทั้งหมด (85 ชื่อ) ในขณะที่วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศมีการใช้ร้อยละ 69.21 ของวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย (341 ชื่อ) การที่วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศมีการใช้น้อยกว่าวารสารวิชาการภาษาไทยดังกล่าว อาจเป็นเพราะวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศมีเป็นจำนวนมากในห้องสมุดโอกาสที่จะใช้วารสารให้กระจายไปตามชื่อต่าง ๆ จึงมีน้อย

ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวกับวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ ปรากฏว่า แตกต่างจากผลงานวิจัยของ ทรูสเวล, ทิบเบตส์, เพิร์ค และพูลิส, รั้งทิพย์ ห่อวโนทยาน และนภา สัจจะพิทักษ์จิตต์ กล่าวคือ งานวิจัยของทรูสเวล (Trueswell, 1968: 456-461) พบว่า วารสารที่มีความถี่ของการใช้มากถึงร้อยละ 80 เป็นวารสารจำนวน ร้อยละ 20 ของจำนวนวารสารที่อยู่ในห้องสมุด ในขณะที่ทิบเบตส์ (Tibbetts, 1974: 42) พบว่า วารสารที่มีจำนวนความถี่ของการใช้สูงถึงร้อยละ 77.00 มีจำนวนร้อยละ 47.00 และผลการวิจัยของเพิร์คและพูลิส (Perk and Pulis, 1977: 306) พบว่า วารสาร ที่มีความถี่ของการใช้สูงถึงร้อยละ 72.40 ของการใช้ทั้งหมด มีจำนวนร้อยละ 12.44 ของ วารสารทั้งหมดในขอบเขตของการวิจัย สำหรับงานวิจัยของรั้งทิพย์ ห่อวโนทยาน (2525: 169) พบว่า วารสารที่มีความถี่ของการใช้สูงถึงร้อยละ 80.14 ของการใช้วารสาร ทั้งหมด มีจำนวนร้อยละ 11.60 ส่วนงานวิจัยของ นภา สัจจะพิทักษ์จิตต์ (2527: 135) พบว่า วารสารวิชาการที่มีความถี่ของการใช้สูงถึงร้อยละ 80.25 ของการใช้ทั้งหมด มีจำนวน ร้อยละ 20.71

2. อายุของวารสารที่มีการใช้

ผลการวิจัยเกี่ยวกับอายุของวารสารที่มีการใช้ในสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปรากฏว่า อายุของวารสารวิชาการภาษาไทยและวารสาร วิชาการภาษาต่างประเทศที่มีการใช้มากที่สุดในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 ช่วงที่ 2 และช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 รวมกัน มีอายุระหว่าง 0-5 ปี หรือช่วงอายุ 6 ปี ส่วน วารสารที่มีอายุเกิน 6 ปี จะมีการใช้น้อยลงตามลำดับ สาเหตุประการหนึ่ง (นอกเหนือจาก ข้อเท็จจริงที่ว่าวารสารฉบับใหม่ ๆ มักมีการใช้สูง เนื่องจากเล่นอริยาการใหม่ ๆ ได้เร็วกว่า หนังสือ) อาจเนื่องมาจากวารสารฉบับย้อนหลังบางส่วน ห้องสมุดได้นำไปเรียงตามลำดับอักษร ย่อไว้บนชั้นวารสารที่เป็นชั้นปิด ซึ่งอยู่ตามชั้นบันไดทางขึ้นลง ระหว่างชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ทาง ซีกตะวันตก และไม่อนุญาตให้ผู้ใช้ใช้บันไดทางดำเนินนี้ ซึ่งก่อให้เกิดอุปสรรคในการใช้ หรือการ เข้าถึงวารสารสำหรับผู้ใช้ สิ่งทำให้มีการใช้วารสารฉบับย้อนหลังน้อยลง ผลจากการวิจัยที่ เกี่ยวกับอายุของวารสารยังทำให้ได้ข้อสังเกตว่า วารสารวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษา ต่างประเทศที่มีสถิติการใช้สูงที่สุดเป็นวารสารฉบับพิมพ์ล่าสุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า วารสาร วิชาการใหม่ ๆ นอกจากจะใช้เพื่อการค้นคว้าวิจัยแล้ว ผู้ใช้อาจอ่านเพื่อติดตามความรู้ใหม่ ๆ และเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง การใช้วารสารฉบับพิมพ์ล่าสุดจึงมีจำนวนสูงมากดังกล่าว

ผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับการวิจัยของ โชลแมนและอาห์ล (Schloman and Ahl, 1979: 377-383) ซึ่งพบว่า วารสารที่มีการใช้มากร้อยละ 48 ของการใช้ทั้งหมด เป็นวารสารที่มีอายุ 6 ปี และยังคงสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรียร์แดน และเจอร์เดท (Riordan and Gjerdet, 1981: 387-391) ซึ่งพบว่า วารสารที่มีการใช้มากที่สุดมีอายุโดยเฉลี่ย 5.8 ปี สำหรับผลงานวิจัยของทิบเบทส์, เทิร์คและพูลล์, จอห์นสัน และรังกีพีย์ ห่อวโนทยาน ก็นับว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยในส่วนนี้ กล่าวคือ งานวิจัยทั้งหมดดังกล่าวพบว่า วารสารที่มีการใช้มากที่สุด มีอายุไม่เกิน 5 ปี

3. ประเภทเนื้อหาวิชาของวารสารที่มีการใช้

ผลจากการวิจัยเกี่ยวกับประเภทเนื้อหาวิชาของวารสารที่มีการใช้ ปรากฏว่า วารสารวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่มีการใช้มากที่สุด มีเนื้อหาวิชาทางด้าน เศรษฐศาสตร์และการพาณิชย์ ส่วนเนื้อหาทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ มีการใช้มากเป็น อันดับ 2 ในวารสารวิชาการภาษาไทย และเป็นอันดับ 3 ในวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ ซึ่งต่างจากสมมติฐานของการวิจัย ที่คาดว่าวารสารที่มีเนื้อหาทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ จะ มีการใช้มากที่สุด สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก

1. ปริมาณของวารสารวิชาการที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย และมีเนื้อหา วิชาทางด้านเศรษฐศาสตร์และการพาณิชย์ มีเป็นจำนวนมากที่สุด กล่าวคือ วารสารวิชาการ ภาษาไทยมีจำนวน 23 ชื่อ และวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศมีจำนวน 143 ชื่อ ในขณะที่วารสารที่มีเนื้อหาวิชาทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ มีจำนวนเพียง 9 ชื่อ และ 29 ชื่อ ตามลำดับ ดังนั้นโอกาสที่ผู้ใช้จะเลือกใช้วารสารวิชาการที่มีเนื้อหาวิชาทางด้านเศรษฐศาสตร์ และการพาณิชย์ จึงมีมากกว่า วารสารวิชาการที่มีเนื้อหาวิชาทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์และ ทางด้านอื่น ๆ

2. เหตุผลประการที่สอง เป็นเหตุผลเดียวกับที่ได้กล่าวมาแล้วในส่วนที่ เกี่ยวกับวารสารวิชาการภาษาไทย ชื่อที่ได้รับการอ้างถึงมากที่สุด กล่าวคือ สาขาวิชาที่เปิด ลอนในคณะต่าง ๆ ในสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องกับด้านเศรษฐศาสตร์ การเงิน และการธนาคาร ซึ่งมีขอบเขตครอบคลุมอยู่ในเนื้อหาหมวดเศรษฐศาสตร์และการ พณิชย์ทั้งสิ้น ดังนั้น วารสารในหมวดดังกล่าวจึงมีการใช้มากกว่าวารสารในสาขาวิชาอื่น ๆ

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งทิพย์ ห่อว โนทยาน ซึ่งพบว่า วารสารที่มีการใช้มากที่สุดมีเนื้อหาทางด้านเศรษฐกิจศาสตร์และการพาณิชย์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะหลักสูตร ตลอดจนสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถาบันทั้ง 2 แห่ง มีความคล้ายคลึงกัน นอกจากนี้ยังพบว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของคนอื่น ๆ ในลักษณะที่ว่าประเภทเนื้อหาของวารสารที่มีการใช้มากมักจะสอดคล้องกับสาขาวิชาที่ห้องสมุดให้บริการ ตัวอย่างเช่น วารสารที่มีการใช้มากที่สุดในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นวารสารที่มีเนื้อหาวิชาด้านวิชาการเกษตร เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ฝ่ายวารสารและเอกสาร สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร-ศาสตร์ สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพิจารณาคัดเลือกและจัดหา วารสารวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ กล่าวคือ วารสารชื่อที่ไม่มีการใช้เลย ห้องสมุดอาจพิจารณายกเลิกการบอกรับ หรือ การเก็บสมาชิกวารสารชื่อนั้น ๆ เพื่อสามารถว่างงบประมาณของวารสารชื่อดังกล่าวมาจัดหา วารสารวิชาการชื่อเรื่องใหม่ ๆ ที่จะ เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ได้

2. ในด้านการจัดเก็บผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาการ จัดเก็บวารสารให้เหมาะสมกับสภาพการใช้ได้ดังนี้คือ วารสารที่มีอายุระหว่าง 0-5 ปี ซึ่งมีการใช้สูงควรเก็บไว้ในชั้นเปิด เพื่อความสะดวกในการใช้ สำหรับวารสารที่มีอายุเกินกว่า นั้นและมีปริมาณการใช้น้อย อาจจัดเก็บไว้ในระบบชั้นปิด หรืออาจพิจารณาจัดเก็บไว้ในรูป วัสดุย่อส่วน ส่วนวารสารที่มีอายุสูงมาก และไม่มีการใช้ อาจคัดออกจากห้องสมุดเพื่อประหยัดเนื้อที่จัดเก็บ นอกจากนี้จากการพบว่าวารสารฉบับปีพิมพ์ล่าสุดมีการใช้มากที่สุด ห้องสมุดก็ควรพิจารณาจัดเตรียมวารสารวิชาการฉบับใหม่ ๆ ออกให้บริการโดยรวดเร็ว

3. วารสารวิชาการชื่อที่มีการใช้มาก และห้องสมุดยังไม่ได้นำมาจัดทำดรรชนีวารสาร ก็ควรพิจารณาจัดทำเพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงเนื้อหาในวารสาร เหล่านั้นได้สะดวก และรวดเร็วขึ้น รวมทั้งวารสารวิชาการชื่อที่มีการใช้น้อย ห้องสมุดก็อาจนำมาจัดทำดรรชนีวารสาร ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้วารสารวิชาการชื่อนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น

แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ควรเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้วารสารในช่วงเวลานานกว่านี้ เช่น ตลอด 1 ปีการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลการใช้วารสารที่เที่ยงตรงและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งนี้ควรครอบคลุมถึงวารสารที่ได้จากการขอรับบริจาค อภิธานศรรังการ และจากการแลกเปลี่ยนด้วย นอกจากนี้ ควรนำวิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อความสะดวกรวดเร็ว เช่น ทำแบบฟอร์มปะติดที่ปกของวารสารแต่ละฉบับ เพื่อให้ผู้ใช้ที่นำวารสารออกมาใช้อย่างแท้จริงได้ทำเครื่องหมายถูก (✓) ซึ่งเครื่องหมายถูก (✓) 1 เครื่องหมาย จะหมายถึง วารสารฉบับนั้น ๆ มีการใช้ 1 ครั้ง นอกจากนี้ อาจใช้วิธีแทรกแบบสอบถามแนบกับตัวเล่มวารสาร เพื่อถามถึงพฤติกรรมการใช้หรือวัตถุประสงค์ของการใช้วารสาร ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงการดำเนินงานวารสารต่อไป

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. จากผลการวิจัยซึ่งพบว่าราชกิจจานุเบกษามีการใช้ใช้น้อยนั้น ในความเป็นจริงปรากฏว่าวารสารชื่อนี้มีการใช้มาก แต่เนื่องจาก ราชกิจจานุเบกษา ไม่ได้จัดเก็บไว้ที่ฝ่ายวารสารและเอกสาร หากจัดเก็บไว้ที่ชั้นหนังสืออ้างอิงในฝ่ายบริการ ดังนั้นข้อมูลการใช้วารสารชื่อนี้จึงไม่สมบูรณ์ตามข้อเท็จจริง
2. วารสารทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์บางชื่อ เช่น วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ และวารสารสังคมศาสตร์ ซึ่งไม่ปรากฏผลว่ามีการใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แต่ในทางปฏิบัติปรากฏว่า มีการใช้มาก ทั้งนี้เนื่องจากวารสารทั้งสองชื่อไม่ได้อยู่ในขอบเขตของการวิจัย